

Grosics Gyula 1926. február 4-én született **Dorogon**. Szülővárosában kezdett el futballozni, 14 évesen, Komáromban mutatkozott be a felnőtt csapatában. A dorogiak Papp nevű kapusa megsérült és „ha már nincs Papp, akkor jó a ministráns is” jelszóval az ifjú **Grosics Gyula** állhatott az NB II-es együttes kapujába. (Akkoriban rendszeresen ministrált, édesanyja papnak szánta.) Innen ívelt meredeken felfelé labdarúgó karrierje egészen a válogatottságig. Bár egy balszerencsés disszidálási kísérlet következtében eltiltották a címeres mez viselésétől, azonban 1950 nyarán Varsóban visszafoglalta helyét a kapuban. Itt kezdődött a válogatott több mint négy éves veretlenségi sorozata. **1952-ben olimpiai bajnoki győzelem** minden idők – magyar szemmel – legeredményesebb olimpiáján, Helsinkiben. 1953 májusában **Európa Kupa** diadal a nagy rivális

Olaszország ellenében. Ennyi siker után következett a londoni mérkőzés, amelyet a szigetországban 90 éve veretlen angolok az „**évszázad mérkőzésének**” kiáltottak ki.

A magyarok legyőzésével szerették volna az angol futball hegemoniáját az egész világ előtt bizonyítani. Hál’ Istennek azonban **Hidegkuti Nándi** gyors gólja után egy csodálatos, felejtethetetlen mérkőzésen mondhatni iskola játékkal legyőzték az elavult WM-rendszert erőltető hazai válogatottat. Megmutatták a világnak a futball fejlődésének irányát, diadalmaskodott a modern 4-2-4-es felállás. **Grosics Gyula** parádés védéseit archív felvételeken is megcsodálhattuk. A nagyszerű 6:3-as, majd 1954 tavaszán a 7:1-es győzelem után csapatunk Svájcba utazott, hogy átvegye a világ bajnoknak járó Rimet Kupát, amelyet már előre a magyaroknak osztott ki a futball közvélemény. Sajnos az „i”-re nem sikerült feltenni a pontot, azóta is megmagyarázhatatlan a vb-döntőben elszenvedett vereség a korábban porrá zúzott németek ellen. Grosics Gyulát is sokáig lidérces álmok gyötörték a bekapott harmadik gól miatt.

A berni 2:3 itthon felért a szocialista rendszer vereségével, s most már lehetett bántani az addig kivételezett bánásmódban részesülő labdarúgókat is. **1954. novemberében Grosics Gyulát is elérte az ÁVH keze**. Koholt vádak alapján letartóztatták, játékjogát felfüggesztették, „kémkedés, amely kimeríti a hazaárulás fogalmát” vád volt ellene. Élete leggyötrelmesebb időszakát élte át, bár csak lelki nyomás alatt tartották, de szerinte ez még fájdalmasabb volt mintha fizikailag bántalmazták volna. Több mint egy év után térhetett vissza a zöld gyepre, azonban **Rákosi Mátyás (!)** utasítására **Tatabányára** kellett igazolnia. Itt újra ember számba vették és hét emlékeztető évet töltött a bányász városban. **1956-ban** ő is válaszut elé került. Részt vett a **Honvéd** illegális dél-amerikai túráján, sőt szinte már a brazil **Flamengo** játékosának számított, mikor 1957 nyarán mégis a hazautazás mellett döntött. **1958-ban és 1962-ben még két vb-n őrizte válogatottunk kapuját**. A chilei vb-n – utólag kissé elhamarkodottan – bejelentette visszavonulását, mivel az MLSZ nem járult hozzá, hogy a **Ferencvárosban** fejezze be karrierjét. 1962. október 14-én a jugoszlávok ellen öltötte utoljára magára legendás tiszta fekete szerelését. (Jellegzetes fekete mezeről kapta a „Fekete Párduc” becenevet.)

Később edzőként Tatabányán, Salgótarjánban, a KSI-nél és Kuvaitban dolgozott. Közel két évtizedig, nyugdíjba vonulásáig a **Volán SC** elnöke volt, labdarúgásunk egyik vezérszónoka, aki már a hetvenes évek végén figyelmeztetett a sportág morális csődjére. 2008-ban a kelenföldi Budai Sport Általános Iskola felvette a nevét, majd 2011 óta nevét viseli a tatabányai stadion is. 2009-ben névadója a – **dr. Kiss-Rigó László** megyéspüspök által alapított – Grosics Gyula Katolikus Labdarúgó Akadémiának. 2011-ben beválasztották a **Nemzet Sportolójának** illusztris társaságába.

Érdeemes felidézni – zárszó gyanánt – a kiváló sportember gondolatait: „Ha nyertünk nem a csapat nyert, hanem mi, magyarok. Egy kis nemzet legyőzte a világhatalmakat. Volt küldetéstudatunk, büszkék voltunk magyarságunkra, elérzékenyültünk, amikor együtt énekelték velünk a Himnuszt. Nagyon jó érzéssel töltött el bennünket, hogy határon innen és túl sok millió magyarnak szereztünk örömet.”

Gál László

NÉVJEGY

Név: Grosics Gyula

Született: 1926. február 4., Dorog

Elhunyt: 2014. június 13., Budapest

Klubjai játékosként: Dorogi AC (1943-47), MATEOSZ (1947-50), Bp. Honvéd (1950-54), Tatabánya (1956-62), Ferencváros (2008 – szimbolikus céllal a Sheffield United ellen a kezdőcsapatban kapott helyet)

Klubjai edzőként: Tatabánya (1963), Salgótarján (1964-65), KSI (1966), Kuvait (1966-68)

Klubvezetőként: Volán SC elnöke (1969-86)

Kiemelkedő eredményei

olimpiai bajnok (1952), Európa-kupa győztes (1953), világbajnoki ezüstérmes (1954), magyar bajnok (1950, 1952, 1954), 86-szoros válogatott (1947-62), három világbajnokságon szerepelt (1954, 1958, 1962), 390 bajnoki mérkőzésen állt a kapuban

Fontosabb kitüntetései és elismerései

az Év Sportolója (1952), az Év Labdarúgója (1959), Magyar Köztársaság Érdemrend középkeresztje (1993), Halhatatlanok Klubjának tagja (1994), MOB Olimpiai Érdemérem (1995), az évszázad legjobb magyar kapusa (1998), Dorog díszpolgára (2001), Magyar Szabadságért Díj (2008), Budapest díszpolgára (2009), Prima Primissima Díj (2009), a Nemzet Sportolója (2011), Csík Ferenc-díj (2013)